पित्रात्वया स्वयमेवस्वपुत्रोहतः भ्रष्टराज्यःकृतः ॥ जलजेन मत्स्येन सयथात्मजानेवभक्षयति तद्वदित्यर्थः ॥२२॥ एवंचाहमेवहतेत्याहश्लोकत्रयेण ॥ द्विजातीत्यादि ॥ सनातनैर्ऋषिभिःशास्त्रे वेदे दृष्टस्त्रैवर्णिकैर्द्विजातिभिश्चरितोधर्मः यदितेससत्यःस्यात्तर्हिपुत्रोनविवासितःस्यादितिशेषः ॥ एवं धर्ममुपेक्ष्य धर्मनिरते पुत्रे त्वयाविवासितेसति ॥२३॥ शास्त्रेणोच्यमानास्त्रियास्तिस्रोगतयः ॥ तत्र तासु प्रथमगतिभूतस्त्वं ममनास्त्येव सपत्नीवशत्वात् ॥ नास्तीतिपाठे आर्षत्वंबोध्यं ॥ द्वितीयागतिभूतोरामश्च वन

सतादृशःसिंहबलोवृषभाक्षोनरर्षभः॥स्वयमेवहतःपित्राजलजेनात्मजोयथा॥२२॥ द्विजातिचरितोधर्मःशास्त्रेदृष्टःसनातनैः॥ यदि तेधर्मनिरतेत्वयापुत्रेविवासिते॥२३॥ गतिरेकापतिर्नार्याद्वितीयागतिरात्मजः॥तृतीयाज्ञातयोराजन्चतुर्थीनैवविद्यते॥२४॥ तत्र त्वंममनैवासिरामश्चवनमाहितः॥नवनंगंतुमिच्छामिसर्वथाहाहतात्वया॥ २५॥ हतंत्वयाराष्ट्रमिदंसराज्यंहताःस्मसर्वाःसहमंत्रिभिश्च॥ हतासपुत्रास्मिहताश्चपौराःसुतश्चभार्याचतवप्रहृष्टौ॥ २६॥ इमांगिरंदारुणशब्दसंहितांनिशम्यरामेतिमुमोहदुःखितः॥ ततःसशोकंप्रविवेशपार्थिवःस्वदुष्कृतंचापिपुनस्तथास्मरत्॥ २७॥ इत्यार्षेश्रीरा०वा०आ०अ०एकषष्टितमःसर्गः॥६१॥ ॥ ७॥

एवंतुकुब्जयाराजाराममात्रासशोकया॥श्रावितःपरुषंवाक्यंचिंतयामासदुःखितः॥१॥ चिंतयित्वासचनृपोमोहव्याकुलितेंद्रियः॥ अथदीर्घेणकालेनसंज्ञामापपरंतपः॥ २॥ ससंज्ञामुपलभ्यैवदीर्घमुष्णंचनिश्वसन्॥ कौसल्यांपार्श्वतोदृष्ट्वाततश्चिंतामुपागमत्॥३॥

माहितः वनंप्रतिप्रहितःत्वया ॥ नचतत्रामयेवनंगंतुमिच्छामि सपतिकात्वात् ॥ तृतीयाज्ञातयस्त्वसंनिहिताः तस्मात्सर्वथा हतात्वया ॥ २४ ॥ २५ ॥ सुतश्च भार्याचभरतकैकेय्यौ प्रहृष्टौ ॥ २६ ॥ दारुणशब्दसंहितांदारुणशब्दयुक्तां॥ स्वदुष्कृतं वक्ष्यमाणं ॥२७॥ इतिरामाभिरा०वा०आ०अ०एकषष्टितमःसर्गः ॥ ६१ ॥ ॥७॥ ॥७॥ एवंकौसल्याक्रूरवचोभीतस्य राज्ञोंजलिपर्यंतं दैन्यंदृष्ट्वा राजानमनुनयति ॥ एवंत्विति ॥ चिंतयामास अनयोच्यमानं सर्वंसत्यं किमिहकर्तव्यमितिविचारयामास ॥ १॥ मोहव्याकुलितेंद्रियोजातइतिशेषः ॥२ ॥ चिंतामुपागमत् पुत्रविश्लेषजदुःखसाधनंकर्म ममेतिचिंतामाप ॥ ३ ॥